

Nieuwsbrief Stichting Behoud Weiwerd

Stichting Behoud Weiwerd, Vormer 1, 9934 LJ Delfzijl, tel. (06) 14203107

stichtingbehoudweiwerd@gmail.com

Jaargang nummer 20, nr. 1, december 2015

Het zit er op na twee decennia! Of zoals het Dagblad van het Noorden het verwoordde: 'Weiwerd behouden, missie geslaagd'. Eind oktober hebben wij aangegeven na twintig jaar te stoppen. Vanaf 10 november 1995 hebben wij ons ingezet om de wierde Weiwerd met haar radiaire structuur te behouden. Dat is gelukt! En daarmee hebben wij onze doelstellingen bereikt. Onze taak als stichting is daarmee van steeds minder belang. En hoe mooi is het dan om, nadat in 2014 het landschappelijke herstel van Brainwierde Weiwerd is afgerond, nu ons afscheid aan te kunnen kondigen. In de nieuwsbrief van december 2014 stipten wij dit al aan. We beëindigen de werkzaamheden, maar de stichting verdwijnt nog niet helemaal van het toneel. Het is de bedoeling een boek samen te stellen van onze jarenlange inzet dat leek te beginnen als een heilloze weg, maar uiteindelijk toch positief eindigt als Brainwierde Weiwerd. Hoe lang het schrijven aan het boek gaat duren is onbekend, maar er valt over die jaren in ieder geval genoeg te schrijven. En om voor subsidies in aanmerking te komen is het nodig om de stichting structuur in stand te houden. Daarmee is gelijk verklaard dat de stichting nog even blijft voortbestaan, maar voor de Bühne al ons afscheid vieren met het behalen van onze doelstellingen. Dit is dus tevens de laatste keer dat er een nieuwsbrief verschijnt. Nu is het aan Groningen Seaports om de 23 onbebouwde kavels, vier bestaande gebouwen op de wierde en een boerderij net buiten de wierde te verkopen aan nieuwe gebruikers.

Wij bedanken iedereen die ons de afgelopen 20 jaar ons in onze strijd heeft geholpen en wensen iedereen alle goeds voor 2016 en de jaren daarna!

Bestuur Stichting Behoud Weiwerd

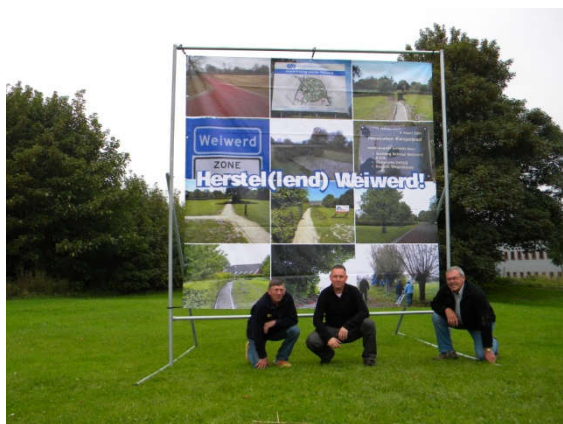

Foto: Jaap Braam

Het is mooi geweest na 20 jaar

Bij de start van onze activiteiten in november 1995 hadden we niet kunnen voorzien dat wij twintig jaar later nog zouden bestaan. Al die tijd hebben we het volgehouden met fantastische resultaten, maar toch ook vaak met veel frustraties. Wij zijn blij dat we al die tijd volhard hebben in onze strijd, met als resultaat dat er weer toekomst is voor Weiwerd. Op papier gaan we nog wel door, maar in een slapende positie waarin gewerkt gaat worden aan het aangekondigde boek over hoe het ons gelukt is om Weiwerd te behouden. Voor ogen stond het behoud van de nog aanwezige bebouwing, waarbij er weer een waardige functie aan Weiwerd zou worden gegeven en dat de sfeer van vroeger behouden zou blijven. In een door ons aangespannen kort geding - eind negentiger jaren van de vorige eeuw - verloren we de zaak om sloopvergunningen tegen te kunnen houden. De komst van krakers was de druppel voor Groningen Seaports. In korte tijd is toen een aantal beeldbepalende panden in Weiwerd gesloopt. Daardoor werd Weiwerd leger en leger. We hebben ons toen wel eens afgevraagd waar al onze inspanningen nog voor nodig waren en of het allemaal wel waard was om door te gaan. De oprichter van de stichting - Derk Huizinga - is in 2007 gestopt, waarna het overgebleven driemans bestuur de uitdaging is aangegaan om Weiwerd op de kaart te houden. Dat is gelukt. Vele jaren lobbyen hebben eraan bijgedragen dat de eigenaar en beheerder van de wierde - Groningen Seaports - het belang van behoud heeft ingezien. In onze jarenlange ijver en inzet, hebben we directeur Harm Post maar ook medewerkers van Groningen Seaports zover gekregen dat zij uiteindelijk een kansrijk verdienmodel in Weiwerd zagen: een historische wierde waarin de kenmerkende patronen van een radiaire wierde de boventoon blijven voeren, maar wel in een moderne nieuwe bebouwde omgeving. En nu - exact na twintig jaar - heeft het bestuur besloten om op 10 november 2015 haar activiteiten te beëindigen. De doelstellingen zijn bereikt en de toekomst van Weiwerd is veiliggesteld met de vaststelling van het bestemmingsplan Weiwerd op 17 december jl. Groningen Seaports heeft het gebied in beheer en zorgt voor het onderhoud van de wierde en uitgifte van bouwkavels. Nu is het alleen nog wachten op de 'gedroomde' bouw van bedrijfjes op de wierde, zodat het dorpsbeeld weer terugkeert in een nieuw jasje.

Waddenfonds redt wierde

De afgelopen vier jaar is ruim een miljoen euro in Weiwerd geïnvesteerd. De wierde is daarbij getransformeerd in Brainwierde Weiwerd. Dit alles in een groene omgeving waarin beplanting, hagen, klinkerpaden en water opnieuw in het wierdenbeeld zijn teruggekeerd. De eeuwenoude wierde is

opgeknapt met gelden uit het Waddenfonds. Om de uitvoering van de plannen te kunnen realiseren, heeft het algemeen bestuur van Groningen Seaports al in 2009 de eis meegegeven dat financiering uit externe bronnen moest komen. Nu ligt het gebied klaar om de eerste belangstellende bedrijven op een van de 27 kavels te ontvangen. Geen grote bedrijven, maar bedrijven die passen in de kleinschalige kavelopzet. Het is daarmee voor Nederland een aansprekend voorbeeld van een passende herstemming van een archeologisch monument en een toonbeeld van industriële innovatie. Uiteindelijk heeft het Waddenfonds Weiwerd dus definitief gered.

Weiwerd vanuit de lucht gezien

De landschappelijke herstelwerkzaamheden hebben opnieuw de nodige elementen in het wierdenbeeld teruggebracht. Van bovenaf is goed te zien hoe de radiaire structuur weer beter zichtbaar is geworden. De rondingen zijn goed te zien waarbij een soort wiel valt te ontwaren met daarin de spaken. Eind jaren negentig was met name aan de noordkant van de wierde nog heel goed een ronding te zien in de aanwezige bebouwing. Niet dat de bebouwing zelf rond was gebouwd, maar die volgde met haar rooilijn op een natuurlijke manier de ronding van het Karspelpad. De nieuwbouwplannen zijn er onder andere op geënt dat deze structuur weer in het beeld kan terugkeren. Op dit deel van de wierde staan nu nog drie gebouwen, al dan niet in zeer slechte staat.

Foto: Koos Boertjens

Verhalen over Weiwerd

Zoals al aangegeven bestaan er concrete plannen om een boek over het behoud van Weiwerd te schrijven. Het is de bedoeling om het proces vanaf de oprichting in 1995 tot de uiteindelijke opheffing van gaan beschrijven. Daarin moet nadrukkelijk naar voren komen hoe een heilloos lijkende situatie uiteindelijk toch naar een positief resultaat is omgebogen. Diverse partijen hebben hierin hun rol gespeeld. Hoe de inhoud van het boek er uit komt te zien wordt een ontwerpproces. Een verhaallijn moet nog worden uitgedacht. Wat we zeker willen laten terugkomen is het opnemen van bijdragen van mensen die een bepaald gevoel hebben bij het behoud van deze wierde. Wij hopen op positieve

verhalen, maar staan natuurlijk ook open op bijdragen die iets minder positief over Weiwerd zijn. Dus hoe kijkt u naar wat er de laatste twintig jaar is gedaan? Wij roepen iedereen op om hierover na te denken en iets op papier te zetten. En wie weet komt uw verhaal terug in het boek. Voor de realisatie van het boek zal er ook gezocht moeten worden naar financiën om dit initiatief te kunnen realiseren. Dus de boekpresentatie zal nog even op zich laten wachten. Zodra het boek klaar is, houdt de stichting definitief op te bestaan. De verwachting is dat het boek pas na 2016 zal verschijnen. Heeft u zin en inspiratie voor een tekstbijdrage? Stuur deze dan gerust naar: stichtingbehoudweiwerd@gmail.com.

Contouren kerk zichtbaar

Vrijdag 27 maart zijn elf keien die in 2013 tijdens baggerwerkzaamheden uit het slib van de kerkgracht naar boven zijn gehaald op hun plaats gelegd op het kerkhof. Daarmee zijn de contouren van de kerk weer zichtbaar die hier tot 1984 heeft gestaan. ABCiviel heeft de contouren van de kerk uitgezet en de keien zijn door de Fa. Borg op hun plaats gelegd.

Foto: Jaap Braam

Wierden gevoelig voor aardbevingen

En is er dan ook nog iets negatiefs te melden? Ja!. Wierden zijn mogelijk extra gevoelig voor aardbevingen. Dat zei minister Henk Kamp in antwoord op vragen van Tweede Kamerlid Eric Smaling van de SP naar aanleiding van vragen over de aardbevingsproblematiek. Hij vroeg onder meer of gebouwen op wierden en oude waterstromen gevoeliger voor bevingen zijn dan gemiddeld. Volgens minister Kamp is er al wel een onderzoek over de relatie tussen de 'ondiepe' ondergrond van Groningen en aardschokken, maar zijn er meer gegevens nodig. De minister zei dat het onderzoek zal worden uitgebreid met door mensen veroorzaakte aanpassingen van de bodemopbouw. Dat gaat bijvoorbeeld om grondverbetering op industrieterreinen, nieuwbouw en ook wierden. Wierden zijn naar alle waarschijnlijkheid gevoeliger voor bevingen dan gemiddeld (bron: Dagblad van het Noorden, mei 2015).

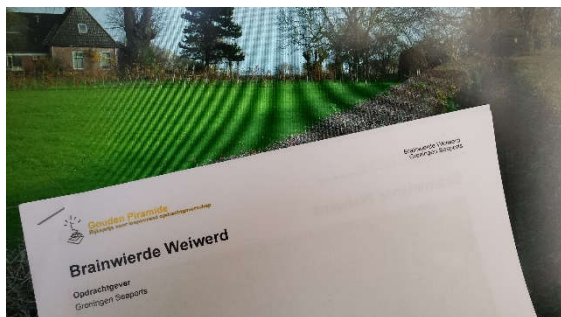
Omdat bij diverse woningen in de dorpen rondom Weiwerd aantoonbare schade is geconstateerd, is

het aannemelijk dat ook Weiwerd rekening moet houden met optredende effecten. En dit zal ook consequenties hebben op eventuele extra te nemen bouwkundige maatregelen bij de vestiging van nieuwe bedrijven op Brainwierde Weiwerd.

Geen nominatie bij deelname Rijksprijsvraag 'Gouden Piramide'

De stichting heeft begin 2015 hard gewerkt aan het opstellen van een aanvraag om mee te dingen naar een nominatie in de Rijksprijsvraag 'de Gouden Piramide'. Wij hebben namens Groningen Seaports de aanvraag ingediend. Weiwerd was van de 42 inschrijvingen het meest noordelijk gelegen project van Nederland.

De jury concludeerde dat Brainwierde Weiwerd nog onvoldoende is gerealiseerd om een goed oordeel mogelijk te maken over het te verwachten eindresultaat. Bij dat oordeel heeft de jury laten meewegen dat zich nog geen bedrijven op de wierde hebben gevestigd. Over twee jaar, bij de volgende ronde 'gebiedsontwikkeling', zal de projectorganisatie van de Gouden Piramide opnieuw contact zoeken om te bekijken of Brainwierde Weiwerd dan wel mee kan dingen naar een nominatie.

En toen ging het toch nog bijna mis voor Brainwierde Weiwerd!

Er is lange tijd gewerkt aan het ontwikkelen van deugdelijk ruimtelijk beleid voor de wierde Weiwerd. Door een 'foutje' is Weiwerd met de wijziging van de provinciale Omgevingsvisie in 2009 als bedrijventerrein uit de provinciale Omgevingsverordening verdwenen, terwijl het wel als bedrijventerrein in de provinciale omgevingsvisie is blijven staan. Hierover schreven we ook al in de vorige nieuwsbrief. Dit is recent weer rechtgezet, maar daarvoor was wel een procedure tot wijziging van de provinciale Omgevingsverordening noodzakelijk. Wij hebben in mei van de mogelijkheid gebruik gemaakt om een reactie te geven - in de vorm van een adhesiebetuiging - op het voornemen van het college van Gedeputeerde Staten om de wijziging alsnog weer recht te zetten.

Onze reactie: *Wij willen onze waardering uitspreken over het feit dat u gevolg geeft aan het verzoek van Burgemeester en Wethouders van Delfzijl om met gebruikmaking van artikel 4.9, lid 2, van de*

verordening de gronden van wierde Weiwerd te Delfzijl aan te wijzen als nieuw zoekgebied bedrijventerrein en in plaats daarvan een even grote strook grond op het bestaande bedrijventerrein Oosterhorn als industriebestemming in te leveren en daarvoor de Omgevingsverordening te wijzigen. Wij zijn verguld met het feit dat u Weiwerd opnieuw wilt aanwijzen als zoekgebied om zo de voorgenomen ontwikkeling van Weiwerd tot hoogwaardig bedrijventerrein mogelijk te maken.

Wij zijn als stichting al bijna twintig jaar actief om de wierde Weiwerd te behouden. Door de jaren heen zijn wij samen met Groningen Seaports verantwoordelijk geweest richting de ontwikkeling van Weiwerd zoals die nu voor ogen staat. De toekenning van 1 miljoen euro uit het Waddenfonds en de upgradings van de wierde via landschappelijk herstel in 2013 en 2014 heeft de wierde in een goede richting gestuurd. Zonder ontwerpwijziging van de Omgevingsverordening was Weiwerd weer op slot gezet en waren jarenlange inzet van ons en Groningen Seaports voor niets geweest. Kortom: als stichting staan wij positief tegenover de voorgenomen wijziging.

Onze reactie was de enige reactie die het college van GS heeft ontvangen. Met de finish in zicht, kwam het toch allemaal goed voor Weiwerd. Op 1 december jl. is de wierde Weiwerd weer definitief aangewezen als zoekgebied bedrijventerrein. Mede door de accuratesse van medewerkers bij Groningen Seaports en gemeente Delfzijl is het gelukt de provincie te bewegen om de eigen gemaakte 'fout' te herstellen.

En weer verdween een pand

Begin oktober is de boerderij aan Schaappad 1 gesloopt. Hiermee is weer een karakteristieke boerderij - net buiten de wierde - uit het beeld van Weiwerd verdwenen. De laatste bewoners - Klaas en Sien Paapst - hebben vorig jaar mei het huurpand verlaten. Het pand, in bezit van Schipper Recycling, verdwijnt ten faveure van de uitbreiding van het terrein voor de opslag van puin en asfalt. Jammer, maar niet te voorkomen. Nu resteren er nog vijf gebouwen in Weiwerd.

Foto: Rudy Jansema

Bestemmingsplan Weiwerd

Door de recente aanpassing van de provinciale Omgevingsverordening kon de voltooiing van het bestemmingsplan Weiwerd ook verder worden ingezet. In de week van 12 september werd de ter inzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan Weiwerd aangekondigd. Tot 21 oktober konden reacties worden ingediend. Er zijn vier zienswijzen ingediend, maar deze zienswijzen leidden niet tot ingrijpende aanpassingen. Het bestemmingsplan is 17 december jl. door de gemeenteraad vastgesteld. Ruim twee jaar later dan de eerste verwachtingen, is ook de ruimtelijke bescherming van Weiwerd een feit. Nu is het mogelijk om nieuwe bedrijven op Brainwierde Weiwerd te vestigen.

Boek geschiedenis Weiwerd

Met een vriendelijk zonnetje en enthousiaste aanwezigen was Weiwerd vrijdag 27 februari 2015 de geschiktste locatie voor de presentatie van een boek over de geschiedenis van het dorp en inwoners in de zeventiende en achttiende eeuw. Dit boek, dat op basis van een uitgebreide archiefstudie is samengesteld, bevat vele wetenswaardigheden over Weiwerd. De auteur, Paul Stuit, wilde met de studie aantonen dat het dorp enkele eeuwen geleden geen geïsoleerd dorp was, maar in contact stond met de wereld om haar heen. De auteur heeft aangegeven te gaan nadenken over een volgend boek. Heveskes en Oterdum zijn ook interessant..... Om de geschiedenis compleet te krijgen wil de auteur eventueel ook nog kijken naar een vervolg over de negentiende en begin twintigste eeuw in Weiwerd. Belangstellenden voor het gepresenteerde boek kunnen contact opnemen via stppl70@yahoo.com

Foto: Eemsbode

Slotakkoord

De toekomst van Weiwerd is gewaarborgd, maar wat de toekomst uiteindelijk brengt in bedrijfsvestiging is nu nog ongewis. We hopen dat nieuwkomers in ieder geval hun intrek nemen in de resterende gebouwen. Gezien de toestand van de meeste van de vijf nog overeind staande gebouwen, zijn grote investeringen nodig om die gebouwen geschikt te maken als bedrijfslocatie. Wij houden er in ieder geval rekening

mee dat zelfs dit een moeilijke opgave wordt. Het ging er niet alleen om om alles overeind te houden wat er nog stond, maar vooral om het dorpskarakter te behouden en te voorkomen dat de wierde onder het zand verdween. Daaraan is voldaan, want alles wat ervoor in de plek komt moet passen in het historische beeld van de wierde Weiwerd. Het dorpskarakter is de laatste decennia verdwenen, maar keert hopelijk snel weer terug onder leiding van Groningen Seaports. Wij durven met recht te zeggen dat wij er als stichting alles aan gedaan hebben om Weiwerd op de kaart te houden. Onze taak zit erop. Het is nu aan Groningen Seaports om de plannen alsnog verder om te buigen naar de terugkeer van een nieuw dorpsbeeld – zonder bewoning - in de vorm van Brainwierde Weiwerd. Wij wensen Groningen Seaports daarmee alle succes en wij – en iedereen die Weiwerd lief heeft – zullen de ontwikkelingen met belangstelling blijven volgen. Waar nodig trekken we gewoon nog aan de bel bij Groningen Seaports.

Tot slot: voor de periode na de boekverschijning is het goed voorstelbaar om met de oprichting van een belangengroep 'Vrienden van Weiwerd' een vervolg te geven aan de betrokkenheid bij Weiwerd. Deze belangengroep kan dan als een 'waakhond' meedenken in de verdere toekomstmogelijkheden van Brainwierde Weiwerd. Het plaatje laat zien hoe het er in het meest positieve scenario weer uit kan komen te zien.

Vragen?

Voor vragen of suggesties kunt u terecht bij onderstaande bestuursleden:

- Jaap Braam (voorzitter) (06) 14203107
- Koen Köller (0596) 610971
- Klaas Paapst (0596) 618725

Of: stichtingbehoudweiwerd@gmail.com.

Informatie:

* Alle nieuwsbrieven vanaf 1996 kunt u nalezen op www.oosterhoek.com.

* Twitter: [@stbehoudweiwerd](https://twitter.com/stbehoudweiwerd)

* Facebookpagina Stichting Behoud Weiwerd www.facebook.com/Stichtingbehoudweiwerd